

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

eis benedictio Dei copiosa, quoad corpus & animam, Sir. 3. v. 3. seqq.

Sicut igitur obsequentes liberos larga remuneratio manet: sic contra maledictio immorigeros prosequitur, quod vel unicum Absolonis exemplum satis probat, 2. Sam. 18. v. 9. seqq.

Optima & largissima remuneratio sequetur die novissimo: ubi illos Deus longitudine dierum replebit, Psal. 91. v. 16. ubi in perpetuam sanitate ut palma virebunt, etiam in senectute frugiferi erunt, germinebunt, & virebunt, Psal. 92. v. 13, 15.

De Tertio.

Restat *Cautela*, cujus tres sunt Regulae, quarum

I. *Dies festos celebra.* Id parentes Christi fecerunt. Ibant enim omnes annos in Hierusalem. Ad hoc soli viri obstricti fuerunt, ut constat ex Exod. 23. v. 12. Deur. 16. v. 16. Quod verò Maria quoque cum puerulo suo duodecenni se comitem Josepho adjungit, id devotioni ejus adscribendum est, quam in visitatione cultus divini ostendit. Nos hinc exemplum capiamus, ut antè omnia quaeramus Regnum Dei & justitiam ejus, & juxta promissionem Christi, caetera omnia adjicientur nobis, Matth. 6. v. 33.

Quamvis enim ad Judæorum solemnitates obstricti non simus, in N. Test. at tamen Ecclesia alia Festa ordinavit, quæ salvam conscientiam negligere non possumus, sed debitam devotione celebrare tenemur.

In locum Judaici Sabbathi successit dies Dominica, quem Apostoli ex liber-

tate Christianam illi substituerunt, quia eo ipso Servator ex mortuis resurrexit, unde etiam *ἡμέρα κυριακή* appellatur, Apoc. 1. v. 20.

Loco Judaicorum festorum solennium, nos tria alia nunc celebramus, nempe Festum incarnationis, Paschatos, & Pentecostes. Festum Incarnationis gratiam Dei præterit: reliqua duo suo tempore sequentur: quæ quidem nihil aliud sunt, quam anniversariae commonefactiones beneficiorum, quæ nobis Deus per incarnationem, passionem, mortem, & resurrectionem Filii sui parta, ex gratia exhibet & donat. Imprimis, ubi in Festo Pentecostes Spiritum sanctum promissum specie visibili super Apostolos effudit, Actor. 2. v. 4. qui adhuc hodie habitat in cordibus fidelium, 1. Cor. 3. v. 16. & adjuvat infirmitatem eorum, Rom. 8. v. 26. Ne sub cruce desperemus, sed bonam militemus militiam, habentes fidem & bonam conscientiam, 1. Tim. 1. v. 19. & tandem finem fidei reportemus, salutem animarum, 1. Petr. 1. v. 9.

His adjuncta sunt Festa Apostolorum, quæ non idèo celebramus in Ecclesiis A. C. ut honore divino eos mactemus, qui honos soli Christo debetur, sed ut meminerimus Præpositorum nostrorum, qui nobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitemur fidem, Hebr. 13. v. 7.

Sicut igitur parentes Christi longo illo itinere non absterriti, quotannis Paschatos Festum Hierosolymis inviserunt, & cultui divino à principio usque ad finem interfuerunt: Ita & nos Dominicam die, aliisque diebus festis nihil aliud agamus,

sed transeamus cum catervâ, & ambulemus ad domum Dei, in voce exultationis & confessionis, & cum sono festivitatis, Psal. 42. v. 5.

Judæis magnâ cum molestiâ iter faciendum fuit, aliis quinque, aliis decem, aliis viginti milliarium, siquidem hic de parentibus Christi audimus, quod Nazarethâ Hierosolymam sedecim, vel ut alii volunt, viginti milliaria profecti sint. Alii longius adhuc distiti fuerunt, siquidem in Festo Pentecostes, Hierosolymis, Parthos, & Medos, & Elemitas, & qui habitant Mesopotamiam, Judæam, & Cappadociam, Pontum & Asiam, Phrygiam & Pamphyliam, Ægyptum & partes Lybiæ, quæ est circâ Cytensem, & Romanos, Cretes & Arabes, adfuisse legimus, Act. 2. v. 9. 10.

Nos tantis sumtibus & molestiis superfedere possumus, qui præ foribus & in propinquo habemus, quod ad salutem nobis necessarium est. Ecce igitur tam socordes sumus, ut eandem negligamus? O dilecti! unum est necessarium, Luc. 10. v. 42. Nempe pietas infucata. Oremus igitur cum Davide: In unicum hoc dirige cor meum, ut timeat nomen tuum, Psal. 86. v. 11.

Judæi septem diebus continuis Festa sua celebrare tenebantur. Nos quoque compendio utentes, biduo vel triduo ea absolvimus: Et tamen multi ex præposterâ negligentia cultui divino vacare nolunt; quin sæpè non expectatâ benedictione è templo se subducunt, ut non immeritò illis applices illud Davidis; Dilexit maledictionem, & veniet ei; & noluit be-

nedictionem, & elongabitur ab eo, Psal. 109. v. 18.

Judæi sumtuosa Sacrificia de bobus, ovibus, vitulis, arietibus, capris, vino, oleo, similibus, ejusque generis aliis afferre tenebantur, in genere verò nemini vacuo apparere licuit: sed unumquemque offerre oportebat, secundum quod habebat, juxta benedictionem Domini DEI sui, quam dederat ei, Deut. 16. v. 17.

Nobis sumtibus & Sacrificiis hæc minus opus est: interim manet hoc morale, quod hilarem datorem diligit DEUS, Hebr. 9. v. 7. Tob. 4. v. 9. ideò eò promptius ad Dei cultum properemus, sumus populus spontaneus, in decore sancto, Psal. 110. v. 3. 1. Sam. 2. v. 30.

II. *Jesulum amissum recupera.* Hic Josephum & Mariam Jesulum amissum tandem quærere audimus, donec inveniant eum.

Hæc imago Ecclesiæ est. Sæpè fit, ut Christus amittatur; neque enim loco, populo, aut personæ certæ adstrictus est, sed quisquis timet eum, & operatur justitiam, acceptus est ei, Act. 10. v. 35.

Opus proindè est, ut illi, qui Christum adhuc habent, operam dent, quò retineant eum, orantes cum Ambrosio: Da Domine, ut sic te possideamus, ut nunquam amittamus. Et cum discipulis Emaunticis: Mane nobiscum, quoniam advesperascit, & inclinata est jam dies; Luc. 24. v. 29.

Qui verò ipsum amiserunt, vel apparenter, uti David, qui in trepidatione suâ dixit: Projectus sum à facie oculorum tuorum, Psal. 31. v. 23. vel verè per varia pec-

peccata & flagitia, ut Publicanus, Luc. 18. v. 13. vestigia ejus observent oportet, donec inveniant, quem diligit anima sua, Cant. 2. v. 4.

In prælectâ Pericope ostenduntur nobis

1. *Vestigia pœnitentia.* Joseph enim & Maria quæsi verunt Christum ἰδοὺ Ἰησοῦς. Ita nos cum Publicano pectus percussimus, Luc. 18. v. 13. cum Petro amarè fleamus, Matth. 26. v. 75. cum Hiskia sicut grus, & hirundo garrimus, Esa. 38. v. 14. Talis tristitia, quæ secundum Deum est, pœnitentiam in salutem, cujus neminem pœniteat, operatur, 2. Cor. 7. v. 10. Psal. 51. v. 19.

2. *Vestigia confidentia.* Parentes mæsti non dubitant, quin Jesulum suum reperiri sint, quæ spes etiam non decollavit. Ita etiam illi, qui fraude Satanæ in delicto aliquo præoccupati sunt, Gal. 6. v. 1. fiduciam suam non abjiciant, Hebr. 2. v. 13. sed nitantur juramento Dei, quâ contestatus est, se nolle mortem peccatoris, Ezech. 33. v. 11. idè bonæ spei fecit filios suos, deditque locum pœnitentiæ, Sapient. 12. v. 19. exemplo sit perditus filius, Luc. 15. v. 20.

3. *Vestigia novæ obedientia.* Jesus enim repertus est in iis, quæ Patris sui sunt, quin & descendit cum eis Nazareth, fuitque parentibus suis subditus.

Hoc necessariò pœnitentiam sequi debet, 1. Job. 2. v. 6. Christi nomen & impia vita non concordant. Discedat ab omni iniquitate is, qui nominat nomen Domini, 2. Tim. 2. 19.

Qui hoc modo Christum quærit, & vestigia ejus investigat, is non frustra quæret: sed inveniet eum, quem diligit anima sua,

Cant. 2. v. 4. Deut. 4. v. 29. Qui vero hunc Dominum invenit, invenit thesaurum toto mundo pretiosorem, ut Bernardus ait, & cum Assaph dicere potest: Quid mihi est in cœlo? Psal. 73. v. 25.

III. *Parentibus obtempera.* De Jesulo dicitur, quod fuerit subditus parentibus. Id adhuc hodie liberi imitentur: Filii obedite parentibus vestris in Domino: hoc enim justum est, Eph. 6. v. 2. 3.

Jesulus obedientiam suam probavit

1. *Reverenter.* Modestè enim respondet matri objurganti: Nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse? Habebat enim Patrem superiorem in cœlis, qui eum ad evangelizandum afflictis miserat, Ela. 61. v. 1.

Discite hinc, quomodo & vos, ô filii, parentes vestros debitâ reverentia prosequamini, sicut Isaac, Gen. 22. v. 7. Salomo, 1. Reg. 2. v. 20.

Hoc decorum est. Quod si enim in genere honore nos invicem prævenire debemus, Rom. 12. v. 10. quanto magis liberi parentes, quos Deus illis præ aliis ad honorandum proposuit, juxta quartum præceptum, Eph. 6. v. 2.

2. *Decenter.* Jesus non invitus cum matre sua Nazareth descendit. Ita similiter liberi parentibus debitam obedientiam præstent necesse est, ne pœnam DEI temporalem & æternam incurrant: Oculum qui subsannat patrem, & qui contemnit obedire matri suæ, effodient eum corvi in torrentibus, Prov. 30. v. 17.

3. *Patienter.* Puerulus Jesus parentibus

bus suis subditus fuit. Hoc est, operam suam in re familiari, ubicunque potuit, iis fideliter præstitit. Imprimis verò Patri suo putativo diligenter inserviisse eum, consentaneum est, quia non modò à conterraneis suis filius fabri, Matth. 3. v. 55. sed & faber appellatur. Marc. 6. v. 3.

Ita adhuc hodie laudabile est, si liberi labori se dedant: ita enim in maturâ ætate honestè se alere possunt: Ubi contra multam malitiam docet otiositas, Sir. 33. v. 29. & egestatem & pauperiem parit, Prov. 6. v. 11.

Dirigat nos DEUS in viis rectis,
Amen!

DOMINICA II. POST EPIPHANIAM,

Evangelium Joh. 2. v. 1. -- 11.

EXORDIUM.

Postquam Deus Opt. Max. Aaroni & filiis ejus certum salarium constituerat, quid de Sacrificiis, Levandis atque Anathemate habere deberent, tandem ita concludit: Hoc pactum salis est æternum coràm Domino, Num. 18. v. 19. sic & de David memoratur, quod Deus ipsi & filiis ejus, Regnum super Israel dederit, in pactum salis, 2. Chron. 13. v. 5.

Hoc peculiare genus loquendi est, & adhibetur de ejusmodi pacto, quod nunquam desitutum: sed semper in vigore suo incorruptè conservandum est. Quemadmodum enim sal hæc virtute præditus est, ut carnes sine putredine conservet; Ita Deus hoc ipso Aaronem & Davidem certiore redere voluit, quod omnia, quæ illis promiserit, sanctè & incorruptè servaturus esset. Dona enim DEI

sunt *ἀμείωτα*, Roman. 11. vers. 29.

Quando pactum conjugale spectamus, quod inter maritum & uxorem contrahitur, & per manum Ecclesiæ ministri confirmatur, illud non absurdè pactum salis vocari potest. Amicus enim & sodalis in tempore convenientes, & super utrosque mulier cum viro, Sir. 41. v. 23. hi per vitam suâ cohabitare, & multa modia salis comedere tenentur in prosperis & adversis, nil nisi morte ipsos tandem dirimente, Matth. 19. v. 6.

Sicut igitur sal acredine pollet, & tamen cibos sapos reddidit, carnemque à putredine conservat: Ita pii conjuges in hoc salis pacto ita cohabitare debent, ut amorem nunquam corrumpi, sive putrescere sinant: sed sale gratiæ & modestiæ verba & opera sua semper condiant, Col. 4. vers. 6. Ita ut viri secundum scientiam coha-